

Projekt

z dnia 15 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY KALISKA**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kaliska na lata 2026-2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) w związku z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.),

**Rada Gminy Kaliska
uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kaliska na lata 2026-2029 stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026r.

Przewodniczący Rady Gminy Kaliska

Zbigniew Szarafin

Załącznik do uchwały nr

Rady Gminy Kaliska

z dnia.....2025 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kaliska na lata 2026-2029

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Ustawy:

- 1) z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.),
- 2) z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.),
- 3) z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1673),
- 4) z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 450 ze zm.),
- 5) z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1670, ze zm.)
- 6) z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (tj. Dz. U. z 2025 poz. 49)
- 7) z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2025 poz. 1214 ze zm.)

Programy krajowe:

- 1) Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025 (zwany dalej również NPZ) stanowiący załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 r., poz. 642);
- 2) Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (zwanym dalej również RPPPD) stanowiący załącznik do Uchwały nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. z 2023 r., poz. 1232)
- 3) Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (t.j. Dz.U. z 2023 poz. 1870)
- 4) Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2030 stanowiącym załącznik do Uchwały Nr 524/XLI/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 marca 2022 r;

II. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, art.10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii oraz zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025, którego założenia będą kontynuowane w kolejnych latach Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kaliska na lata 2026-2029 uwzględni zadania przedmiotowych ustaw i programów nadrzędnych oraz potrzeby środowiska lokalnego. Według obserwacji instytucji pomocowych oraz osób wspierających dzieci i młodzież koniecznym jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej, zwracającej uwagę na negatywne skutki spożywania alkoholu, a także na uzależnienia behawioralne, w szczególności od hazardu, internetu, zakupów oraz cyberprzemocy wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Wśród uczniów konieczne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz szersze zwrócenie uwagi na problem kontroli i profilaktyki zachowań agresywnych, w tym hejt w internecie. Program jest również kontynuacją zadań podjętych w latach poprzednich w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom w celu poprawy stanu zdrowia u osób poddanych leczeniu i rehabilitacji w Gminie Kaliska. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii jest jednym z zadań własnych gminy. Program niniejszy uwzględni cel strategiczny i cele operacyjne określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Cel strategiczny Narodowego Programu Zdrowia

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025, zwanego dalej „NPZ”, jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu, z uwzględnieniem wpływu skutków zdrowotnych wywołanych przez epidemię COVID-19 na zdrowie populacji.

Cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia i podmioty odpowiedzialne za ich realizację

Artykuł 3 i art. 4 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym podkreślają znaczenie konieczności zapewnienia spójności działań w zakresie NPZ realizowanych przez organy władzy publicznej i współpracujące z nimi podmioty. Cele operacyjne i zadania służące realizacji celów operacyjnych określone w NPZ muszą wspólnie przyczyniać się do ograniczania społecznych nierówności w zdrowiu, a także powinny być realizowane w sposób powiązany, przeciwdziałając więcej niż jednemu zagrożeniu jednocześnie, w szczególności w obszarach, w których istnieją naukowe dowody powiązań zależności między zagrożeniami lub czynnikami ryzyka i czynnikami chroniącymi. Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 1169 ze zm.) oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami i ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1411 ze zm.).

Cele operacyjne obejmują następujący zakres:

- 1) Profilaktykę nadwagi i otyłości.
- 2) Profilaktykę uzależnień.
- 3) Promocję zdrowia psychicznego.
- 4) Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne.
- 5) Wyzwania demograficzne.

III. CEL PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W KALISKACH:

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kaliska na lata 2026-2029 stanowi w wysokim stopniu kontynuację podejmowanych przez Gminę dotychczas zadań w zakresie:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) tworzenia i realizacji bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla program,
- 6) kontroli przestrzegania zasad handlu napojami alkoholowymi,
- 7) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej,
- 9) wspomagania działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 10) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,

- 11) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 12) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

IV. PODSTAWOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ ZMIERZAJĄCE DO REALIZACJI CELÓW:

psychotropowych i NSP oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych; - prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, kierowanych w szczególności do przedstawicieli organizacji pozarządowych i JST;		
Profilaktyka		
Profilaktyka uniwersalna - poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego - poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży. Profilaktyka selektywna - poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności realizowanych m.in. przez organizacje pozarządowe i lokalnie działające podmioty publiczne w miejscach o zwiększonym ryzyku używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (np. miejsca rekreacji, imprezy muzyczne, kluby); - poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, adresowanych do środowisk zagrożonych, w szczególności dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym oraz osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny.	Pełnomocnik Wójta	Cały rok

Profilaktyka wskazująca - poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów profilaktyki wskazującej o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do jednostek lub grup wysoce narażonych na czynniki ryzyka, w szczególności do osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP w sposób szkodliwy, w tym w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.		
Przeciwdziałanie alkoholizmowi – działania edukacyjne i informacyjne		
- współpraca z ośrodkami leczenia uzależnień – podpisanie umów, - kierowanie do w/w placówek osób, które wyrażają zgodę na podjęcie dobrowolnego leczenia, - zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,	Wójt Gminy Pełnomocnik Wójta	I kwartał Na bieżąco
Praca Gminnej Komisji Profilaktyki i posiedzenia Komisji, w tym tworzenie i doposażanie bazy materialnej i zaplecza do prac Pełnomocnika i Komisji	Członkowie Gminnej Komisji	W miarę napływających wniosków, co najmniej cztery razy w roku
Praca Gminnej Komisji Profilaktyki, w tym: - uruchamianie procedury leczenia przymusowego; - kierowanie na badania specjalistyczne: psychiatryczne i psychologiczne - monitorowanie procesu leczenia osób skierowanych na leczenie,	Pełnomocnik Wójta	j. w.
Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej –diagnozowanie rodzin z problemem alkoholowym, –pierwsza interwencja w sytuacjach kryzysowych, –zakładanie i prowadzenie procedury Niebieskiej Karty w przypadkach przemocy domowej	Pracownicy GOPS-u Zespół Interdyscyplinarny Posterunek Policji	W bieżącej działalności GOPS-u i napływających NK
Zakup i dystrybucja materiałów informacyjnych i edukacyjnych	Pełnomocnik Wójta	W ciągu roku
Współpraca z Kaliskim Gońcem, strona internetowa www.kaliska.pl - informacje o bieżących działaniach profilaktycznych i zajęciach dla dzieci	Pełnomocnik Wójta przy współpracy innych zainteresowanych jednostek	W miarę realizacji planu pracy
Udzielanie rodzinom z problemami alkoholowymi pomocy psychologicznej, prawnej, finansowej i ochrony przed przemocą		
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom oraz rodzinom z problemem alkoholowym oraz dotkniętych przemocą	GOPS	Zgodnie z planem pracy jednostki
Kontynuowanie procedury Niebieskich Kart rejestrujących przypadki przemocy w rodzinie, praca z rodziną	Policja, GOPS, szkoła, Zespół Interdyscyplinarny	W miarę zgłoszeń
Praca Pełnomocnika i bieżąca praca Gminnej Komisji (dyżury, posiedzenia, rozmowy z interesantami...)	Pełnomocnik Wójta, członkowie Komisji	Cały rok

Działalność informacyjna przypominająca adresy ośrodków i grup wsparcia AA udzielających pomocy na terenie powiatu i w Trójmieście na stronach internetowych	Pełnomocnik Wójta Pedagog szkolny	Cały rok
Udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych przybliżających negatywne skutki spożywania alkoholu, substancji psychoaktywnych, nadużywania przemocy i uzależnień behawioralnych	Pełnomocnik Wójta Pedagog szkolny	Cały rok
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży		
Realizowanie w szkołach, a także w świetlicach Iskierka programu wychowawczo-profilaktycznego zaplanowanego w Szkolnym Programie Profilaktycznym	Nauczyciele-wychowawcy Pedagodzy Osoba prowadząca zajęcia w świetlicy	Cały rok
Umożliwienie poprzez współfinansowanie dzieciom z rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemami uzależnień wzięcia udziału w koloniach i czasach terapeutycznych oraz imprezach integracyjnych, wyjazdach i „zielonej szkole”	GOPS Pedagodzy i wychowawcy szkolni Osoba prowadząca zajęcia w świetlicy	Cały rok
Umożliwienie poprzez współfinansowanie realizacji programów profilaktyczno-edukacyjno-informacyjnych przez stowarzyszenia i grupy nieformalne	Pełnomocnik GKRPA	Cały rok
Edukacja dorosłych (rodzice, nauczyciele, członkowie Komisji, pracownicy socjalni, asystent rodziny, Policja) na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu, substancji psychoaktywnych, nadużywania przemocy i uzależnień behawioralnych	Pedagodzy szkolni Pełnomocnik	Raz w roku, w czasie wywiadówki semestralnej
Organizowanie i współorganizowanie festynów, akcji i konkursów w celu podniesienia świadomości społecznej w zakresie uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych, Wsparcie finansowe szkolnych konkursów profilaktycznych	Pełnomocnik Wójta, GOK, pedagogi, Gminna Komisja, wolontariusze, szkoły, sołectwa	Cały rok
Prowadzenie zajęć dla dzieci w środowiskowych świetlicach wsparcia dziennego Iskierka- koszty osobowe, bieżąca działalność, wyposażenie, dożywienie dzieci i inne	Osoba prowadząca zajęcia	Wg potrzeb
Ograniczenie sprzedaży środków uzależniających		
Kontrola rynku sprzedaży napojów alkoholowych poprzez wydawanie i cofanie zezwoleń	GKRPA Pracownik Urzędu	W miarę napływu wniosków
Kontrola punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy	GKRPA	Wg planu
Interwencyjne działania policji wobec sprzedawców łamiących prawo i pijanych kierowców	Policja	Na bieżąco

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Za udział w posiedzeniach Komisji potwierdzonych każdorazowo przez członków Komisji własnoręcznym podpisem na liście obecności przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

- 1) dla Pełnomocnika Wójta - 350 zł,
- 2) dla Przewodniczącego Komisji – 350 zł,

3) dla Członków Komisji – 280 zł

3. Ustala się wynagrodzenie dla członków Komisji za kompleksową kontrolę punktów sprzedaży alkoholu w wysokości 40 zł od jednego punktu.

4. Wypłaty wynagrodzenia członkom komisji na podstawie listy obecności dokonuje się w ciągu 14 dni od dnia posiedzenia Komisji.

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU.

Środki finansowe na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.), prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a także przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gmin. W związku z tym Rada Gminy Kaliska zobowiązana jest podjąć uchwałę zatwierdzającą Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kaliska na lata 2026-2029

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kaliska na lata 2026-2029 uwzględnia zadania przedmiotowych ustaw i programów nadrzędnych oraz potrzeby środowiska lokalnego. Według obserwacji instytucji pomocowych oraz osób wspierających dzieci i młodzież koniecznym jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej, zwracającej uwagę na negatywne skutki spożywania alkoholu, a także na uzależnienia behawioralne, w szczególności od hazardu, internetu, zakupów oraz cyberprzemocy wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Wśród uczniów konieczne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz szersze zwrócenie uwagi na problem kontroli i profilaktyki zachowań agresywnych, w tym hejt w internecie. Program jest również kontynuacją zadań podjętych w latach poprzednich w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom w celu poprawy stanu zdrowia u osób poddanych leczeniu i rehabilitacji w Gminie Kaliska.